

کارشناس حوزه کار:
بازنگری مصوبه دستمزد
منع قانونی ندارد

یک کارشناس حوزه کار در ارزیابی احتمال تغییر مصوبه دستمزد دبا وجود ابلاغ رسمی بخشنامه گفت: کارگران به دلیل اینکه میزان رقمی که برای دستمزد تعیین شده کمتر از هزینه‌های واریاتی است که بتوانند نیازهای زندگی خانوار را تامین کنند، همچنان این مطالبه را دارند که در باره دستمزد سال جدید بازنگری صورت گیرد و جلسات مزید برگزار شود تا دستمزد با رضایت وامضای آنها دوباره تعیین شود ولی وزارت کار و کارفرمایان این مساله تصویب دستمزد سال ۱۴۰۳ را پایان یافته تلقی کردند و تاکنون وزیر این موضوع نرفتنند حمید حاج اسماعیلی در گفت و گو با ایسنا ادامه داد: گروه کارگری همچنان از طریق مجاری قانونی و رسانه‌ها به این مساله توجه دارند و برخی نمایندگان مجلس هم در این خصوص نظرات مشابه گروه‌های کارگری دارند و دعوت وزیر کار برای پاسخگویی هم مطرح شده است. به نظر می‌رسد که کارگران در خصوص مطالبات صنفی خود با مجلس نامه‌نگاری کرده‌اند ولی معتقدم باید در کنار جلب نظر نهادهای حاکمیتی، دولت و مجلس، مطالبات خود را از طریق نهادهای مربوطه و توسل به ابزارهای صنفی و درون تشکیلاتی پیگیری کنند. وی درباره شکایات کارگران به دیوان در خصوص مصوبه دستمزد نیز گفت: درست است که شکایات ثبت شده ولی بعبداست با این شیوه نتیجه‌ای حاصل نشود. معتقدم کلید حل مسائل و مشکلات کارگران از طریق ابزار صنفی در اختیار آنهاست و از فرستادن نامه‌ی برای اینکه مطالبات را به طور شفاف به گوش مسئولان برسانند استفاده کنند.

حاج اسماعیلی در پاسخ به این پرسش که آیا امکان بازنگری مصوبه دستمزد وجود دارد یا خیر؟ گفت: مصوبه‌ای که بخشنامه و ابلاغ شده بدون برگزاری جلسه رسمی به راحتی قابل تغییر با اصلاح یا هر عنوان دیگری نیست ولی اصلاح و بازنگری مصوبه‌ی نفی منع قانونی ندارد. وی درباره اعلام آمادگی کارفرمایان پس از مصوبه دستمزد برای آنکه دستمزد با در صد بیشتری تصویب شود، گفت: اینکه اعلام می‌شود آمادگی داشتیم در بحث دستمزد انعطاف بیشتری نشان بدهیم ولی این اتفاق نمی‌افتد نشان می‌دهد که نقش‌چندانی در تعیین دستمزد در شورای انذارند. البته مادر سال‌های گذشته هم این انتقاد مطرح کردیم که نباید نقش یک طرف در جریان دستمزد انقدر زیاد شود که دو شریک دیگر نقش کم‌رنگی داشته باشند چون به نفع سه‌جانبه‌گرای نیست و همین مساله باعث می‌شود نمایندگان مجلس هم به این مساله حساس شوند و به فرایند تعیین دستمزد دشا شکل ایراد وارد کنند. این کارشناس در پایان گفت: با توجه به نارضایتی کارگران هر راهی که دولت و کارفرمایان برای حمایت بیشتر از گروه‌های کارگری مدنظر داشته باشند باید به غنیمت دانست ولی معتقدم اگر در صد جبران خلأ دستمزد هستند با افزایش قابل توجه حق مسکن می‌توانند این کار را انجام بدهند و از طریق مذاکره با شرکای اجتماعی حق مسکن را به ۳۰ تا ۳۲ برابر افزایش دهند.

عضو شورای عالی کار:
کف حقوق کارگران
باید ۱۵ میلیون تومان باشد

پویش حداقل دستمزد ۱۵ میلیونی در اعتراض به عدم مصوب حداقل دستمزد ۱۴۰۳، پیش از سال جدید آغاز شد. مساله اصلی این پویش، اعتراض کارگران به رویه فعلی تعیین حداقل دستمزد یعنی نادیده گرفتن سید معیشت خانوار است که در سال ۱۴۰۲ منجر به فاجعه دستمزد ۵ میلیون و ۳۰۸ هزار تومانی شد. «علیرضا میر غفاری» عضو شورای عالی کار و بانی راه‌اندازی این پویش در گفت و گو با مهر عنوان کرد: حداقل دستمزد در سال ۱۴۰۳ باید ۱۵ میلیون تومان باشد در حالی که در حال حاضر با مصوبه اسفند شورای عالی کار که تنها به امضا نمایندگان دولت و کارفرمایان رسید، کمی بیشتر از عدد ۱۱ میلیون تومان است. وی درباره عدد سید معیشت گفت: عدد سید معیشت اعلامی گروه کارگری بر اساس نرخ تورم و گزارش مرکز آمار ایران حدود ۲۱ میلیون و ۶۶۸ هزار تومان بوده که در تعیین حداقل مزد ملاک قرار نگرفت. وی تأکید کرد: براساس سید معیشت و تورم انتظاری امسال حداقل دستمزد ۱۴۰۳ باید عدد ۱۵ میلیون تومان باشد که البته این نخستین گام برای جبران عقب‌افتادگی و سرکوب دستمزد جامعه کارگری در سنوات گذشته است.

کمک ۴۵۰ همتی بودجه به صندوق‌های بحرانی بازنشستگی

هشدار مرکز پژوهش‌های مجلس درباره افزایش وابستگی سازمان‌های بیمه‌گر به بودجه

دسته تقسیم می‌شود. یکی از دسته‌ها صندوق‌های بازنشستگی در ایران بحرانی شده و این صندوق‌ها برای ادامه حیات خود بیش از پیش به بودجه دولت وابسته شده‌اند. اکنون مرکز پژوهش‌های مجلس خبر از ترازی ۴۵۳ هزار میلیارد تومانی این صندوق‌ها از بودجه دولت می‌دهند. به گزارش اکوایران و طبق یافته‌های مرکز پژوهش‌های مجلس، در لایحه بودجه ۱۴۰۳ پیش‌بینی شده تا دولت بیش از ۴۵۳ هزار میلیارد تومان صندوق‌های بازنشستگی را حمایت کند که تقریباً ۵۶ درصد از این مبلغ به تنهایی سهم «صندوق بازنشستگی کشوری» است. همچنین ۵۰ هزار میلیارد تومان از این مبلغ قرار است از محل افزایش مالیات بر ارزش افزوده (۹ درصد به ۱۰ درصد) به جهت متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان تامین شود. مجموع این ارقام و کمک‌ها تقریباً ۳۷ درصد نسبت به قانون بودجه سال ۱۴۰۲ رشد کرده است. منابعی که دولت قرار است در سال جاری به صندوق‌های بازنشستگی اختصاص دهد، به جز بدهی‌ای که به این صندوق‌ها دارد، به ۱۶ درصد از کل منابع عمومی دولت در لایحه بودجه ۱۴۰۳ می‌رسد. این کمک‌ها در شرایطی اتفاق افتاده که نسبت پشتیبانی در صندوق‌های بازنشستگی نسبت به سال‌های قبل نامطلوب‌تر شده و در برخی صندوق‌ها از مرز بحرانی نیز فراتر رفته است.

شرایط بصر پنج صندوق‌های
بازنشستگی در ایران

یکی از شاخص‌های مهم در بررسی وضعیت صندوق‌های بازنشستگی، «نسبت پشتیبانی» است. این نسبت از تقسیم منابع ورودی به منابع خروجی صندوق‌ها حاصل می‌شود. نشان می‌دهد که به ازای هر یک نفری که حقوق و مزایا از صندوق می‌گیرد (مصارف)، چند نفر به صندوق حق بیمه‌ی می‌پردازند (منابع). هر چه این شاخص کمتر باشد، وضعیت بدتر و هر چه بزرگ‌تر باشد وضعیت بهتر است. به گفته مرکز پژوهش‌های مجلس، روند این شاخص در ۲۰ سال اخیر برای تامین اجتماعی تا سال ۱۴۰۱ نزولی بوده و در این سال نسبت پشتیبانی این سازمان به حدود ۴ رسیده یعنی به ازای هر یک نفری که حقوق و مزایا دریافت می‌کند، ۴ نفر حق بیمه می‌پردازند. به عبارت دیگر، در دوهده اخیر به صورت مستمر نسبت درآمد حاصل از دریافت حق بیمه به هزینه پرداخت مستمری در این سازمان کاهش یافته است.

سهم اعتبارات اختصاص یافته به صندوق‌های
بازنشستگی به کل بودجه
عمومی دولت به ۱۶ درصد
در سال جاری رسیده در
حالی که این نسبت در سال
۹۶ تنها ۱۱٫۵ درصد بوده است

به علاوه آمارهای منتشر شده از سهم اعتبارات اختصاص یافته به صندوق‌های بازنشستگی در بودجه عمومی دولت به ۱۶ درصد قرار دارد که چهار صندوق آن به عنوان «صندوق‌های اصلی» شناخته می‌شود. این چهار صندوق شامل «تامین اجتماعی»، «صندوق بازنشستگی کشوری»، «صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر» و «تامین اجتماعی نیروهای مسلح» می‌شوند. بزرگ‌ترین صندوق در این تمام صندوق‌ها متعلق به تامین اجتماعی است که مجموعاً در سال ۱۴۰۱ بیش از ۴۶ میلیون نفر را تحت پوشش خود قرار داده است. این صندوق از دولت برای پرداخت مستمری و حقوق بازنشستگان خود کمکی دریافت نمی‌کند. باید توجه داشت که اعتبارات پرداختی دولت به صندوق‌ها به چند

می‌پردازند و در عوض سال‌های پیش‌تری حقوق بازنشستگی دریافت می‌کنند. این بحران و کاهش نسبت پشتیبانی صندوق‌ها را می‌توان در تغییر نامتوازن و سریع ترکیب سنی جمعیت به سمت سالمندی جست‌وجو کرد. نرخ رشد جمعیت در دهه ۶۰ بسیار بالا بود و در دهه‌های بعد ناگهان کاهش یافت. همین مساله باعث شده تا در سال‌های اخیر به ناگهان جمعیت میانسال و سالمند افزایش یابد در حالی که به همان نسبت جمعیت جوان و شاغل ایجاد شده است. برای مثال در سال ۱۳۶۵ جمعیت ۳۰ ساله و بالاتر، ۲۸ درصد از کل جمعیت کشور را تشکیل می‌داد اما در سال ۱۴۰۰ پیش‌بینی شده که این نسبت به ۵۷ درصد از جمعیت کل کشور برسد. از طرفی، هم‌زمان که جمعیت افراد میانسال و سالمند افزایش یافته، امید به زندگی نیز بالاتر رفته است. صندوق‌های بازنشستگی از زمانی که فرد بازنشسته می‌شود تا زمانی که فوت می‌کند به او حقوق و مزایا پرداخت می‌کنند. بنابراین هر چه امید به زندگی بالاتر رود، مدت مدتی که فرد تحت پوشش صندوق است نیز بالاتر می‌رود. هم‌سویی این دو عامل در کنار هم باعث شده تا شگاف سن برقراری بازنشستگی و امید به زندگی به طرز قابل توجهی افزایش یابد.

مجموع کمک‌های دولت
به صندوق‌های بازنشستگی

با احتساب کمک دولت به صندوق بازنشستگی کارکنان فولاد، در مجموع در سال ۱۴۰۳، دولت تقریباً به میزان ۴۵۳ هزار میلیارد تومان قرار است به صندوق‌های بازنشستگی کشوری، لشکری و فولاد کمک کند که ۵۰ هزار میلیارد تومان آن از محل افزایش نرخ مالیات بر ارزش افزوده تامین می‌شود. بر این اساس، سهم اعتبارات اختصاص یافته به صندوق‌های بازنشستگی به کل بودجه عمومی دولت به ۱۶ درصد در سال جاری رسیده در حالی که این نسبت در سال‌های گذشته پایین‌تر بود. برای مثال در سال ۹۶ تنها ۱۱٫۵ درصد بوده است. با این حال از سال ۱۴۰۰ این سهم یک روند صعودی به خود گرفته و صندوق‌های پیش به بودجه دولت برای پرداخت حقوق و مزایای افراد تحت پوشش خود وابسته شده‌اند.

یکسور بازنشستگی شاغلین دولتی،
«هشدار کت دولت در حق بیمه شاغلین»،
«تکالیف قانونی» و «پرداخت مطالبات
صندوق‌های بازنشستگی» به بودجه
عمومی مرتبط می‌شوند.

بال پژوهشی مجلس در گزارش خود به محاسبه کمک‌های دولت به صندوق‌ها پرداخته است. در این گزارش، ۱۳۰ هزار میلیارد تومانی که دولت بابت بدهی خود به تامین اجتماعی باید بدهد، لحاظ نشده چون پرداخت بدهی، کمک محسوب نمی‌شود. بنابراین ارقامی که در ادامه این گزارش تجمیع می‌شوند از این ۱۳۰ هزار میلیارد تومان جدا هستند.

وابستگی ۸۱ درصدی صندوق
بازنشستگی کشوری به بودجه دولت

در سال ۱۴۰۲، بودجه صندوق بازنشستگی کشوری ۲۵۳٫۴ هزار میلیارد تومان بود که ۲۰۷ هزار میلیارد تومان آن از محل کمک‌های دولت تامین شده یعنی ۸۱ درصد از کل منابع این صندوق وابسته به بودجه بوده است. در سال ۱۴۰۳، ردیف اعتباری صندوق بازنشستگی کل کشور به ۲۵۸٫۵ هزار میلیارد تومان رسیده که ۲۴ درصد نسبت به سال ۱۴۰۲ رشد داشته است. به جز این رقم، صندوق بازنشستگی کشوری از محل افزایش یک درصدی مالیات بر ارزش افزوده نیز سهم می‌برد. دولت پیش‌بینی کرده که با افزایش یک درصدی این نرخ، ۵۰ همت درآمد ایجاد شود. این درآمد به صندوق‌ها برای متناسب‌سازی حقوق بازنشستگان پرداخت می‌شود. با این

یکی از مهم‌ترین دلایل
بروز بحران و کاهش نسبت
پشتیبانی صندوق‌های
بازنشستگی را می‌توان
در تغییر نامتوازن و سریع
ترکیب سنی جمعیت به سمت
سالمندی جست‌وجو کرد

جای صندوق‌های بازنشستگی
در بودجه دولت

مطابق با آنچه که در گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس ارائه شده، در نظام بودجه‌ریزی ایران، درآمدها و هزینه‌های صندوق‌های بازنشستگی به عنوان نهادهای عمومی غیردولتی در بودجه کل کشور منعکس نمی‌شود. با این حال این صندوق‌ها از طریق مجاری مثل «کمک به پرداخت حقوق و مزایای بازنشستگان»،

رئیس اتحادیه پیشکسوتان جامعه کارگری: کارگران در مقابل تغییر آرایش شورای عالی کار می‌ایستند

قاعده‌بازی در شورای عالی کار را به هم می‌ریزند

رئیس اتحادیه پیشکسوتان جامعه کارگری با بیان اینکه این اقدام قاعده‌بازی در شورای عالی کار و تعیین مزد را به هم می‌ریزد، گفت: ترکیبی از سه قرن گذشته در ایران وجود داشته و معمولاً جواب گرفته است. در واقع سه‌جانبه‌گرایی میان نمایندگان دولت، کارفرما و کارگراست که اگر نمایندگان واقعی هر سه طرف باشند و استدلال‌های درستی را مطرح کنند، می‌تواند تصمیمات صحیح و علمی بگیرند. این ترکیب اساساً درست بوده؛ زیرا دولت بالاخره مجری بر نامه‌ها و ناظر است و باید حضور داشته باشد. وی با اشاره به برخی آسیب‌های تعیین تکلیف مزد در مجلس گفت: در برخی مواقع می‌بینیم نمایندگان مجلس قانونی تصویب می‌کنند که دوپهلواست. مجلس بهتر است بر حسن اجرای قوانین کار توسط دولت نظارت کند تا اینکه بخواهد به عنوان یکی از شرکای اجتماعی مطرح باشد.

صادق با اشاره به مشکلات دیگر سپردن کار به مجلسی‌ها گفت: مجلس می‌تواند این پیشنهاد مطرح کند که سه نفر ناظر از کمیسیون‌های تخصصی انتخاب و به عنوان «ناظر» حضور یابند و در بهترین حالت نظرات خود را نیز ارائه کنند. مجلس به دلیل فقدان ابزار اجرایی نباید جایگزین دولت در شورای عالی کار باشد و از سوی دیگر، گزینه چهارجانبه‌گرایی، اساس سه‌جانبه‌گرایی در تعیین مزد را زیر سوال می‌برد. وی با اشاره به تلاش معاون روابط کار در برهم زدن ترکیب شورای عالی کار گفت: در یک مناسبات کاملاً پادگانی می‌خواهند به شورای عالی کار تحمیل کنند که نفرات تشکیلی مانند مجمع عالی نمایندگان که پایه کارگری ندارد، در مجموعه افراد دارای حق امضا یابند. به همین دلایل است که ما نمایندگان کارگران و حامیان این گروه اجتماعی قاطعانه با این طرح اصلاحیه قانون کار مخالفیم و معتقدیم نباید نمایندگان مجلس گرفتار شرایطی که دولت با مسئولیت‌گریزی برای آنان فراهم کرده و اسیر القای دولتی‌ها شوند. این فعال کارگری در پایان تصریح کرد: تمام تلاش خود را می‌کنیم که این اصلاحیه رای نیارود و در مقابل آن می‌ایستیم. نباید بگذاریم افراد دیگری درگیر این تصمیم‌گیری شوند زیرا دولت به دنبال نیروی همسود شورای عالی کار است.

گذشته، شورای عالی کار به شکل سه‌جانبه کار کرده است. مبنای تعریف تشکیلی در سازمان جهانی کار نیز به شکل سه‌جانبه است و حالت دوجانبه‌گرایی و چهارجانبه‌گرایی در آن وجود نداشته و در هیچ کشور دیگری نیز موجود نیست. این فعال کارگری ادامه داد: در همه دنیا آن قوه‌ای در مذاکرات حضور می‌یابد که نیرو و قوه اجرایی است. قوه قانون‌گذاری یا پارلمان در هیچ کشوری مسئول تعیین دستمزد نیست. البته حضور مجلس به عنوان در کنار شورای عالی کار قابل پذیرش است اما اینکه مجلس به جای شورای عالی کار مداخله در تصویب کند، یک شرایط پر هرج و مرج را در روابط کار ایجاد خواهد کرد.

کمیسیون اجتماعی در مذاکرات اخیر خودباور بر کار درباره اصلاح قانون کار و موضوع مزد و دیگر مباحث، تلاش کرده با حفظ ساختار شورای عالی کار در اصلاحیه پیشنهادی دولت پیرامون قانون کار، جایگزین دولت در مذاکرات مابین کارفرمایان و کارگری شود. به گزارش ایلنا، «ولی اسماعیلی» رئیس کمیسیون اجتماعی مجلس در این باره گفته است: با لایحه‌ای که قرار است وزارت کار و دولت به مجلس ارائه دهند، مجلس هم در بحث دستمزد کارگران دخیل خواهد شد. با توجه به اینکه نمایندگان تمام گروه‌ها و جناح‌ها در مجلس حضور دارند و کمیسیون تخصصی اجتماعی می‌تواند دعوت از تشکیلات کارگری و کارفرمایان تصمیم‌گیری در این مورد را تسهیل کند، از این پیشنهاد استقبال کردیم و معتقدیم این تصمیم عادلانه‌تر و منصفانه‌تر خواهد بود.

«حسن صادقی» رئیس اتحادیه پیشکسوتان جامعه کارگری درباره مباحث مطرح شده در زمینه اصلاح قانون کار و تغییر شیوه چپ‌ساز اعضای شورای عالی کار در کمیسیون اجتماعی مجلس اظهار کرد: در این زمینه یا کمیسیون اجتماعی مجلس باید طرح بفرستد یا دولت با تایید هیات وزیران لایحه‌ای را به مجلس ارسال کند تا به عنوان اصلاحیه قانون کار مورد بررسی قرار گیرد.

وی با بیان اینکه اضافه شدن نمایندگان مجلس به ترکیب شورای عالی کار یا ۱۱ تا ۱۲ نفره شدن آن قطعاً تأثیراتی در تصمیمات این شورا خواهد داشت، تصریح کرد: شورای عالی کار یک نهاد سه‌جانبه است و نمایندگان دولت در آن حضور دارند ولی اگر منظور از دولت، کل قوا باشند، باید از هر سه قوه و حتی نفرائی حقوق‌دان به نمایندگی قوه قضاییه در آن حضور یابند.

جمعی از تشکیلات کارگری و بازنشسته استان مازندران در نامه‌ای به معاون اول رئیس جمهور، ضمن درخواست برای تجدیدنظر مصوبه مردی ۱۴۰۳، خواستار اجرای صحیح ماده ۴۱ قانون کار و مواد ۹۶ و ۱۱۱ قانون تامین اجتماعی برای افزایش حقوق شدند. به گزارش

در نامه‌ای به معاون اول رئیس جمهور مطرح شد
درخواست برای تجدیدنظر در مصوبه دستمزد